

Sandra Vlašić

NOĆNA (NOĆURAK)

Stojim leđima naslonjena na kombi i čekam. Noćno dežurstvo. Ronim kroz nemir. Svi smo tu, adrenalin radi, žudnja za akcijom. Pred očima vrtim sliku pulsirajuće rane iz koje šiklja krv i moje ruke koja je čvrsto pritišće. Gdje je sljedeća?

Nije ovo „još jedno noćno“, svako moje dežurstvo je noćno. Ja radim samo noću. Ne spavam. Ne spavam uopće otkad se to dogodilo. Navikneš se, postane normalno. Sova. Šišmiš. Miš.

Bila sam mala. Zapravo, i ne sjećam se dobro svega, ičega. Sjećam se samo te nagle praznine. Nestao je. Sva lica oko mene postala su ozbiljna. Dugo je to trajalo, sve je bilo nekako nestvarno. Nisam bila sigurna. Znala sam samo da ne želim zaspati, da me ne probudi još veća praznina i opet nestanak. Đulin ponor.

Dobro je raditi noćne. Bolje su plaćene, kolege su sretni jer ne moraju oni. Mogu biti kod kuće, pričati priče za laku noć, popiti čašu vina na balkonu prije spavanja. Ne sjećam se baš niti jedne priče za laku noć koju mi je pričao. Bila sam mala.

Noć je samo prividno mirna, pritaji se, gužve su manje, ali, situacije su teže, adrenalin puca, krv buba stijenke vena koje nabreknu i prošaraju kožu. Vozač stišće volan snažnije dok juri praznim zelenim valom, rane su fatalnije. Jama.

Bila sam uvjerena da će se vratiti. Nekim čudom. Da će samo doći na vrata i ući u stan, da je neka greška. Nije bila greška. Mnogo godina kasnije, znala sam. Ali i dalje sam se nadala. I dalje nisam spavala. Niti noću, niti danju. Dobila sam neki lijek. Išla sam u školu.

Noći su same i mračne, toliko duboko mračne da mi se čini da nikada više neće doći dan. Kao da tonem u crnilo. Pa sam imala upaljeno svjetlo u sobi. Kao švelja što tka dugo u noć.

Danju je zanimljivo. Danju dobro plivam. Ljudi su posvuda, stalno se nešto događa. Nervozni vozači trube onom prvom na semaforu koji kreće sporo pa ne stigne proći više od tri automobila. A taj koji trubi je četvrti. I psuje pas mater.

Zvuk tramvaja. Ima li struja zvuk? Kada spojim defibrilator na prsa onog koji je pao, čujem prvo pištavo zujanje pa male gromove oko srca. Ili su to kotači što stružu šine? A možda se to čuje hidraulika? Hidraulična pumpa što puni pluća kisikom ima ujednačen

zatumljen zvuk, ima ritam. Kotači tramvaja škripe kad je vlaga u zraku ili kada je jako hladno. Đuro Končar.

Danju plivam među prolaznicima, psima koji laju i mačkama što se šuljaju, klincima koji lajkaju mobitele i gledaju prema dolje. Svuda su užurbana lica, knjige u izlozima. Hodam, danju puno hodam i gledam izloge. Ne gledam dolje, gledam oko sebe. Volim izloge s knjigama, čitam naslove, promatram naslovnice, svidaju mi se. Vode me u neke druge svjetove gdje nisam sama i gdje nisam tu gdje je ta golema praznina. Ponekad u izlogu vidim sebe kada sam bila mala, a on me drži za ruku i stoji pokraj mene. Prođem kroz izlog kao Alisa kroz ona mala, mala vrata.

Samo gledam, ne čitam knjige. Ne mogu. Oči me bole, zrak me reže po očima kao što skalpelom režem dušnik da ubacim cjevčicu za disanje i spašavam onog koji se guši. Ne spavam noću. Uopće ne spavam. Imam, pijem neki lijek već jako dugo. Svaki dan. Možda i ja napišem neku knjigu, kada mi prestanu ta noćna dežurstva. Imat ću vremena. Pisma više nisu moderna. Da, pisat ću knjigu koja će doći u izlog. Virginia Woolf.

Sada sam dobro, radim noćne i brže mi prolazi vrijeme. A kada ujutro dođem kući iz dežurstva, popijem kavu. Volim miris kave. Zamiriše čitava kuća i bude tako nekako toplo i ugodno, kao u nekom baršunastom sandučiću. Nakon kave se dugo tuširam vrućom vodom, to me opušta. Gotovo kao da sam malo odspavala. Obučem čistu odjeću i izađem van. Hodam gradom. Katkada, kada sam jako umorna, odem u šumu. Ne mogu biti u kući u vrijeme kada se to dogodilo. Čudno, bila sam mala i ne znam kada se to dogodilo, ne sjećam se. Ali znam da u to vrijeme ne mogu biti u kući. Ne smijem biti u kući. Klopka mišolovka.

Da su stigli na vrijeme, možda bi sada bio tu. Sigurno bi bio tu. Tko zna kakav bi bio? Baš bih to željela znati, baš bih voljela vidjeti kako bi izgledao, što bi mislio, o čemu bismo pričali, kamo bismo išli. Bi li bio bolestan? Što bi me još naučio, što nisam naučila sama? Hokus-pokus.

Da su stigli na vrijeme, bio bi sada tu i veselio bi se s nama. Uvijek se veselio sreći drugih. Toga se sjećam. Može li se umrijeti od veselja? Ja ništa nisam mogla. Bila sam mala. Zakasnili su pet minuta. Pet minuta, tolika je moja razlika između jave i sna. Budna sam. Ne spavam. Nema ga. Sve što znam, ništa ne pomaže. Nemoć. Ne mogu vratiti vrijeme. Zato ne spavam. Letim, plivam, radim noćne. Čuvam ih, jurim i prije nego me zovu. Ne smijem zakasniti. Ne smijem zaspati.

- Lidija! Lidija! Hajde, mrdni dupe, opet spavaš otvorenih očiju! Imamo intervenciju, izgleda kao arest, požuri!

Ušli smo u kola, vozač je upalio sirenu, jurimo.